

Mi legyen életeszmenyünk az egyéni és társadalmi életben.

Irtá: Limbacher Zoltán ev. lelkész.

Minden emberben van eszmény. Ez azonban egyénként változik. De ha minden emberben más-más az eszmény, abban kell, hogy minden komolyan gondolkozó igazat adjon, hogy az erkölcsi tökéletesség a legfőbb eszmény, amelyet minden érzi, anyagi és szellemi megnyilvánulásnál felette kell értékelnünk és becslőnünk.

Ez az erkölcsi eszmény subjektív jellegű, személyes, öntudatos, szabadakarat elhatározással bíró lényünk törvénye. Mintegy érezzük, hogy csak ennek megvalósítása lehet hivatásunk célja melynek diadalra vitele: az Isten képét magánviselő ember eredeti rendeltetéséhez való visszatérés, átalakulás. A szentírás ezt a gondolatot így fejezi ki: „Legyetek tökéletesek”, vagy „Legyetek szentek, mert én szent vagyok.” Ez az isteni parancsolat, mely lelkünkben vissza-vissza cseng, vágyódásunknak, rendeltetésünknek célja.

Ennek megállapításával ki-ez-hetjük, hogy bizony nagyon messze vagyunk a céltól és hogy ez eszmény és valóság disharmoniában van egymással, mely életünk tragikumuma is. Ha így van a dolog, kézenfekvő a kérdés: vajjon miként juthatunk el az erkölcsi tökéletesség és fokára és mikor áll be a harmonia, az összhang az eszmény és valóság folytonos egymás elleni küzdelmében?

E kérdés nem új. Megtaláljuk az ókor etikusainál is. Sokrates idevágó felfogása, hogy az eszmény és tudás egy. Vagyis, ha az erényről tiszta képet alkotunk, akkor tudni is fogunk erényesen élni. E felfogásban a hiba csak az, hogy a tudás és akarás nem egy, mert legtöbbször óriási szakadék választja el

a kettőt egymástól. Már Aristoteles is belátta e tévedést és a helyes erkölcsi cselekvést tette erkölcsi főelvül. A hiba itt az, hogy csak azt mondja meg miként cselekedjünk, de nem azt, hogy mit tegyünk. Idézhetem még Kantot is, aki az erkölcsi tökéletesség elérésére azt tanította: „Cselekedj azon elv szerint, amelyről akarnád, hogy az általános cselekvés törvénye legyen.” De ez is csak alaki elv, mert csak a cselekvés mikéntjét állapítja meg.

Általában modern erkölcsani írók, az erkölcsi tökéletesség elérésére elegendőnek tartják, hogy cselekedjünk szellemiségünkkel egyezőleg és az iránt való tiszta érdeklődésből. Ez azt jelenti, hogy a műveltség megszerzi és biztosítja az erkölcsi tökéletet. Csakhogy ebben az esetben olyasmit várunk a műveltségtől, amit nem adhat meg, amennyiben más a műveltségnek és más az erkölcsiségnek terrénuma (területe). A kultura baladásza nem biztosítja egyszersmind az erkölcsi szellem haladását. Sőt a kultura az erkölcsire nézve legveszedelmesebb lehet, bénítólag hathat (Lásd a mai világot).

E példákban is láthatjuk, hogy minden nemesebb léleknek az volt a véleménye, hogy a léleknek az öröksejmeny szebb világa felé való szárnyalása megoldja azokat a köteleket, melyek bennünket a közönségeshez bilincselnek és új, magasabb életet idéz elő bennünk. Ez a szárnyalás még nem idézheti elő erkölcsi megújulásunkat, megtérésünket; nem győzheti meg létünk alapját, mert ehhez nem elég egy ilyen szalmaláng, hanem ehhez egy sokkal hatalmasabb megújulásra van szükség. Bűnös létünk alapját és

ennek megnyilvánulását csak ennél sokkal erőteljesebb valóság, még pedig személyes hatalom döntheti le. És ez a valóság, ez a személyes hatalom nem más, mint annak a legfőbb erkölcsi eszménynek „Legyetek tökéletesek”, vagy „Legyetek szentek” hirdetője: Jézus Krisztus.

De nem elégedhetünk meg annak konstataásával, hogy az eszmény a maga tényleges valóságában hat reánk, hanem kell, hogy felismerve a bűnt, igyekezzünk minden erővel legyőzni, azaz: megtérni, életünk súlypontját önmagunkból Istenbe áthelyezni. Ebből támad azután az Isten és felebarát szeretet. A Krisztusban való hit képezi azután azt az alapot, amelynél fogva az Isten az embert igaznak és gyermekének fogadja és neki az Ő szent Lelkét, a Fiuságnak Lelkét ajándékozza. S éppen ebben birjuk azután az Istennek tetsző élet maradandó erejét, ösztönt, mely életnek alapjellege ama Isten és ember szeretet se lélekben birjuk azután a tiszta erkölcsi ismeretnek világosságát.

Ezt a hatalmas átalakulást, melyen a bűnös ember átment, nevezük tehát megtérésnek. Ebből a megújult szívből fejlődik ki a keresztény ember, az új teremtmény és az új keresztény erkölcsiség, a maga egész gazdagságában.

Ha Aristoteles azt tanítja, hogyha jót cselekszünk, jók vagyunk, mi az evangélium álláspontján megfordítjuk a dolgot úgy, hogy először jónak kell lennünk, hogy jót cselekedhessünk. Ezekből a jó cselekedetekből folynak azután a keresztény erények, melyek között legnagyobb a szeretet, mely csak egymaga lehet az egyetértés és társadalmi élet alapilléré. Mi a szeretet? Önmegtadás, ellentétek kiegyenlítője. Önmegtadás annyiban, hogy mi nem a magunk jólétét tartjuk szem előtt, hanem másét. Nem azt akarjuk megmutatni, mit érünk, hanem önmagunkat adjuk oda másoknak.

Tehát a szeretet nem csak az érzelem, hanem az akarat dolga.

A szeretet azonban nem csak önmegtadás, hanem ellentétek kiegyenlítője. Bármily nagyok is legyenek a különbségek, melyek a szeretet lényétől elválasztanak, az egyedüli fegyver, mely ezt az ellentétet áthidalhatja, csak a szeretet lehet, melyet még a szeretett lényétől származó megsértés sem ingathat meg. Ilyen természetű kell, hogy legyen az Isten iránt való szeretet is, mely nem jutalmat, adományt vár Istentől, hanem csak Istenért van.

Ez azonban nem jelenti önmagunk, a világ és világ dolgai iránt való szeretetünk lemondását, sőt megvetését, hanem inkább annak teljes értékelését. Tehát az Isten iránt való teljes önoadaadásunkban az ember a maga szeretetének dolgaival és a világ a maga szépségeivel és gazdagságával új értéket és megbecsülést nyer és nem megvetést. Ezért az Isten iránt való szeretet rendeltetésünk célja. Ez nem szolgaság, hanem szabadság. Ezért a keresztény embernek egyéni életeszmenye csak ez lehet: Istennek élni, Isten szeretni.

Ennek a szeretetnek kell megnyilvánulnia a keresztény embernek a világban való forgolódásakor, a szociális intézményekben is. Mert ebből a szeretetből következnek, hogy az ember nem lesz személyválogató szeretetének gyakorlásakor, hanem minden embert egyformán keblére ölel, barátot, ellenséget egyaránt. Ezt Jézus parancsolja és így ez nem eszmény, hanem valóság, melyet történeti megjelenésében már láttuk abban a korban, amikor a kereszténység éppen ez erejénél fogva volt képes terjeszkedni, csodatlatot ébresztetni, világot meggyőzni.

Igaz, és öszintén meg kell vallanunk, hogy dacára a hosszú időnek, mely Jézus korától elválaszt, még mindig híjjával vagyunk ennek a szeretetnek. De távol legyen tőlünk, hogy ez annak a kijelentésére

Harci dal

Irtá: Erdélyi József

Mutató a költő legutóbbi megjelent verses kütetéből: „A világ vége.” c. könyvből.

Elég volt a szomorú nóta,
elég volt itt századok óta,
most harci dal süvöltőn,
elég volt a sirva lemondás,
én más vagyok, mint annyi sok más,
átok engem ne kössön.

Harci dal zendüljön ma számon,
mert a boldogságom kérem számon,
szivem szerelme díját,
s mi fölé elválaszt, apadjon
ki a tenger és utat adjon,
dölve a hegynyi korlát.

Száz fő karóban, mert megadta
magát és végig nem vitatta
jogát a boldogsághoz,
nem vagyok tagja bus tömegeknek,
nem jöttem én százegyediknek,
nem tartozok a százhoz.

Nein vagyok senki vetélytársa
nem retten a csontvázak száza,
Győzöm kell mindenáron,
Győzöm kell, mert azért születtem,
azért születtem és szenvedtem
e holdalji határon.

Győzöm kell, mert még senki sem volt

s árvában nálam ki sem indult
neki cudar világnak,
Győzöm kell, hogy vig lakodalmi
dalt tudjak végén is dalolni
minden szomorúságnak.

Erdélyi József.

Irtá: Gyulai Ádám

A pénz tözsdéjén hullalhalmozok maradtak a nagy harcok fináléja után, de a szépirodalmi börzén még mindig a portéka „reklámja” szerint szabják az árnyalomat. Az elárult igazi magyar irodalom azonban nem talált melegágyat a reklám és az összeköttetések khaoszában, s ma is félre nyomva, szegényen áll az ut-szelen, mint a sarokba állított tilaloufa.

A pénz és a protekció mai táncában a közönség persze tájékozatlanul kapkod a „kikiáltott”, nagyságok között s csak későn veszi észre, hogy talmi aranyat tukmáltak reá. Ha egyszer az olvasóközönség a nyomtatott betűk légioja mögött meglátná a valóságot, amely rengeteg készletlenségből, hazugságból, sőt lelkiismeretlenségéből van összetakolva, üh-dorral fordulna el tőle.

A közönség azonban kényelmes és reklámok után induló, a kulisszák mögé nem néz s mindennek az önkritika hiánya az oka. Kritikátlanul rajong érthetetlen

nagyságokért, apróhirdetéseik között talolóz magának szépirodalmi lelkitáplálékot s tetszetősnek, értékesnek mond mindent, ami nyakatekert, újszerű, mert értelmetlen s mert ilyenek olvasásával és citálásával saját intellektusát és értékét képzelet-fokozni.

Az új magyar tehetségek közben parlagon hevernek, műveiket a kereskedők polcain belepi a por, ambíciójukat megőrli a közönség nemptörődősége s az önémesztés fájdalma, mely hiába tör ki csodaszép rignusokban, visszhangtalanul kell neki elhangzania a pusztában:

„Álmaim anyja, lámpám olaja,
magányos éjem hajnalcsillaga,
biztass, üzenj, hadd keljek mint apám,
zörgetni alvó népek ablakán...

Ébredjetek, ti alvó béresek,
az új napon vezéretek leszek.
Fel, fel, a harcok csillaga ragyog.

Jaj, be magányos csillag is vagyok!..”

Igen, Erdélyi József szinte magányos csillag az új magyar költészet horizontján! Petőfi Sándor óta, annak a magyar lírának, mely a nép lelkéből fakadt s a nép lelkéből szedi minden táplálékát szinte egyetlen művelője!

Versét olvasva a neve és személyi adatai szinte nem is fontosak! Nem fontos, hogy a Biharmegyei, Ujbátor-pusztán 1896-ban, egyszerű földművelés családból

született s az élet viharos tengere meghurcolta a világháború vérvíatarában, a fogság keserű hullámai között s a magyar közönség és irodalmi körök nemptörődőségeinek zátonyain. Az talán már fontosabb, hogy a parasztiúrból költővé vált magyar érték felé azok, akiknek mintegy „adott” érzékük van arra, hogyan lehet kihasználni a magyarság értékeit. Kinyitották Erdélyi felé a csápjait, hogy udvari költőjükké avassák! Epen úgy, amint kibéreltek Gárdonyi Gézának agyát, amint a maguk vágyányaira tereltek Mik-száth termékeny vénáját, amint udvari írófejedelmüké tömjéneztek körül Möriz Zsigmondot, vagy amiként a maguk ké-pére és hasonlatosságára mázolták át Ady Endréné keményveretű magyarságát.

De a közönség csak a betűt látja, az író nem! Az írói arcképek az utóbbi időben csak álarcak jelentek meg a poron-don, de az álarc mögötti igaz énjük homályba burkoltnak maradt. Kellett ez az üdvös homály, mert az álarc mögül meg-rablott magyarságnak másként nem tud-tak volna talmi aranyport hinteni a szemébe! A nagy magyar tragédia egyik alapvető tényezője pedig épen az, hogy hittünk ennek az álarcnak balga naivitás-sal, ahelyett, hogy idejében letépjük volna a „hazaffy”-vá maszkirozott képekről!..

De nézzük Erdélyit új verseskötetén („A világ végén.”) keresztül. Művészetét itt már kiforrottan csillogtatja s megtalálja pontosan helyét az új magyar lírában!

inditon minket, hogy a keresztény eszme csődöt mondott. Hogy nem hatotta meg át a világot a maga teljességében, mint a kovász a tésztát, az a mi tunyáságunk, tétlenségünk eredménye.

A jézusi eszmény által átalakult ember erkölcsi élete kikivánczolják a világi életbe, hogy azt a maga hatalma alá hajtsa. Es ez természetesen is. Természetes annyiban, mert a külvilágban való működés hozzátartozik az ember rendeltetéséhez és mert megkívánja ezt már a legközelebbi célok elérése is. De megkívánja a legfőbb jó: Isten országa is. Mikor a ker. ember éppen ezen oknál fogva a társadalmi életbe lép, ügyelnie kell arra, hogy a világi javakat és feladatokat az Isten országa viszonyában ítélje meg: Nem szabad szemelől téveszteni, hogy az ember bűnös és hogy a bűn a társadalom minden osztályában el van terjedve; hogy a bűn fertőző betegségével állunk szemben. Jól kell ismerni azokat a szokásokat, társad. köröket, ahol a bűn kiválóan szedi az áldozatait. Tudnia kell, hogy nem csak a testi, hanem a szellemi élet is magán hordja a bűn csábító erejét. Ezt látva a ker. embernek nem szabad kerülnie a javakat, mert hiszen Isten adta őket, hogy azokat Isten országa munkálására felhasználja. Ami most már a világban foglalt feladatoknak, javaknak és céloknak viszonyát az új benső erkölcsi élethez, vagyis Istenországához való viszonyt illeti, e törekvéseknek alapindoka csak az Isten és felebaráti szeretet lehet. Éppen azért az összes törekvések, melyek szem elől tévesztik e célt, azaz nem Istenből indulnak ki, nem viselik magukon a valódi erkölcsi jelleget és általuk az ember nem munkása Istenországának. Mert még a legnagyobb eredmények is, amelyet az emberi erkölcsi tevékenység az anyagi és szellemi kultúra terén kivívhat, semmivel, mivel a világi élet ezen legfőbb javai időbeliek és így mulandók.

Mikor az egész természeti, anyagi lét a ker. ember tevékenysége által megszentelődik, vagyis amikor Isten lesz minden mindenkben, csak ama fejlődés végén fog bekövetkezni, amit Isten magának foglalt le.

Miután így az emberiségnek vallás-erkölcsi célja Istenországa minél tökéletesebb megvalósítása, ebből következik, hogy a közösségi élet különböző társas köreinek is a legfőbb cél szolgálatában kell állniuk és ennek megvalósításán teljes mértékben dolgozni.

Ez alapon az egyes társasközösségek közt különbség áll be. Külömbőség annyiban, hogy némely erkölcsi egyén közelebb áll a legfőbb célhoz és munkálja annak megvalósítását, mint mások. Tévedés volna azonban e különbség alapján az egyes társasközösségek erkölcsi értékét laltolgatni. Ezeket az Isten országához való viszonyban két nagy csoportra oszthatjuk u. m. világi és egyházi társaskörökre. Az előbbieket a világi élet feladatainak állnak szolgálatában, habár azok is, mint pl. a család, barátság e vallás erkölcsi cél megvalósításán kell, hogy munkálkodjanak. E világi társasközösségek egész köre igaz ugyan, hogy a meg nem váltott emberiségben is fenállhatnak, mert hiszen nem a ker. üdvökijelentés hozta őket létre, hanem csak eredeti lényegüket és természetes alakjukat ismerte és fogadta el. Így pl. a házasság a pogányságban is az, hasonlóan az állam is. A ker. ság azonban azokra is olyan hatást gyakorol, hogy azoknak értékét lényegét elismerve az evangélium világításába helyezi, hogy erőt adjon az erkölcsi egyének azokat tökéletes rendeltetéséhez vezetni Isten országa szempontjából.

Vannak azután oly közösségek, melyek csak a fejletlenebb kultúra szüleményei. Ilyenek: az iskola, ipar, kereskedelem, a különböző szeretet intézmények. Ezek is csak annyiban értékesek, hogy milyen helyet foglalnak el Isten országa szolgálatában.

És itt abból a szempontból, hogy napjainkban folytonosan vajudik az ipar és ezzel kapcsolatosan a munkáskérdés megoldása, tegyük mi is egy pár konkrét vonásban vizsgálat tárgyává, hátha találhatnánk helyesebb megoldást a ker. társasközösségi életeszmény: Isten országa világításában.

(Folyt. köv.)

Keresztényszocialista szervezkedés a határmenti községekben.

A salgótarjáni keresztényszocialisták vasárnap Bárna és Cered határmenti községekben tartottak szervezkedő gyűléseket. Délelőtt 11 órakor Bárna községben Treitner László tanító nyitotta meg a népgyűlést. Első szónok Haffner Béla kerületi keresztényszocialista titkár volt, aki ismertette a keresztényszocialista törekvéseket. Utána Katona László a salgótarjáni ker. szoc. vasasok elnöke beszélt a munkásság gazdasági helyzetéről.

Délután 4 órakor Cered községben volt impozáns és jól sikerült népgyűlés. A népgyűlésre a szomszédos községekből ugymint Domaháza, Hangony és Zabar lakossága részéről is eljöttek. A népgyűlést Pocsá János (tatár) községi bíró nyitotta meg lelkes szavakkal. Utána Haffner Béla a kerületi ker. szoc. titkár közel egy óras beszéd keretében foglalkozott a mai aktuális gazdasági és politikai kérdésekkel. Nagy tetszés mellett mondotta el — Haffner titkár éles kritikáját a könyörtelen és szívtelen nagy tőke szánáló politikájára ellen. A nagyvállalatok a konjunktúra idejében horribilis keresethez és haszonhoz jutottak, és most amikor a konjunktúra már nem kedvez nekik az amugy is nagy nyomorban sanyalódó munkásság szájából még a száraz kenyér is kiütik.

Ezek után a szociáldemokraták tehetetlenségéről beszélt Haffner titkár, akik csak hangzatos jelszavak politikát csinálnak de a munkásságot nem tudják megvédeni a tőke zsarnoki politikájával szemben. Ezen tehetetlenségük és a munkássággal való nem törődésük a szociáldemokratáknak abban kulminál, hogy a fővárosi törvényhatósági választáson a szocialista kis és nagy apostolok és vezérek a nagy tőke exponenseinek a keblére borultak és együtt vesznek részt a választáson. Vajjon mit szól ehhez a tőke kizsákmányoló politikájára ellen küzdő munkásság? A szociáldemokrata vezérek elárulták a munkásságot, mert azokkal a nagy kapitalisták szövetkeztek a fővárosi választáson akik ellen hosszú évtizedeken keresztül hangtalt a munkásság. A munkásság jöttön öntudatra, helyezkedjen nemzeti alapra és vegye a kezébe saját sorsának intézését. Mi, kereszt.-szocialisták, folytatta Haffner a jog igazság és a szeretet alapján akarjuk a dolgozó társadalmat egy jobb és szociálisabb jövőbe vezetni. A nagy tetszéssel fogadott beszéd után Katona László vasas elnök beszélt. Beszédében rámutatott arra, hogy csak a keresztény és nemzeti alapon boldogulhat a munkásság. A szociáldemokrata munkásságot nem magyarok nem keresztények irányítják.

Utána Kiss Benedek Mihály a domaházaiak, Cene Manyért a ceredi lakosság nevében mondott köszönetet a kiküldötteknek. Ezzel a népgyűlés lelkes hangulatban a keresztényszocializmus élettelésével véget ért.

H. B.

Hírek és különfelek.

Előfizetőinknek Munkatársainknak. Kérjük a hátralevő előfizetések beküldését. Cikkeket szerdán délig híreket hirdetésekét csütörtök délig vesszük fel. Két hasábnál hosszabb cikkeket csak folytatásban hozhatjuk — Előfordult panaszokból kifolyólag a lap szellemi részét illető minden közleményt kérjük felelős szerkesztőnk nevére szóló zárt borítékban beadni vagy beküldeni a szerkesztőségbe.

Házasság. Dóczy Ili áll. polg. isk. tanár és Zsámboky János gyógyszerész f. hó 19-én a kiskunfélegyházi róm. kath. új templomban házasságot kötöttek.

Emléköv. Fekete Lajos f. hó 12-én tartotta esküvőjét öv. Mihelcsik Jánosnéval a salgótarjáni róm. kath. templomban.

Köszönetnyilvánítás. Mindazon ismerőseinknek, jóakaróinknak és jóbarátainknak, akik felejtetetlen jó férjem és apósom temetésénél közreműködtek, személyes megjelenésükkel vagy részvételük irásban való megnyilvánításával mely bánatunkat enyhíteni igyekeztek, ezuttal mondunk hálás köszönetet. — Övezgy Peleskei Jánosné és Penkta József Máv. ellenőr.

† **Prónay Mihály.** Megint ki-dőlt Nógrádvármegye társadalmának egyik legerősebb oszlopa. Meghalt Prónay Mihály ki több évtizeden keresztül volt a vármegye egyik legmarkánsabb vezérégyénisége és tíz éven keresztül a vármegye főispánja. Nógrádmegye kormányrudját a legkritikusabb időkben — a háború alatt — tartotta kezében, jellemének fúvónása a férfias erő, a kötelességtudás és a munkabírási volt. Nógrádmegye sokszor érezte, hogy Prónay Mihály gondjaira bízott vármegyét őszinte atyai gondoskodással és szeretettel gyámolította és vezette és a mi városunk közössége is sokszor érezte mindenkor hazafiasan gondolkodó nemes szívének melegét. A vármegye közönségének hálája, tisztelete és őszinte részvétel impozáns módon nyilvánult meg az elhunytak f. hó 19-én Alsópetényben, illetőleg Romhányon tartott temetésén, melyen a vármegye főispánjának és alispánjának vezetése mellett igen nagy számú közönség vett részt. Most nem váratlan, de lesújtó halálakor Salgótarján város közönsége is beáll azok sorába, kik őszinte könnyeket hullatnak Prónay Mihály sírjára és kérnek számára örök nyugalmat és békét.

Műsoros estély. a helybeli állami elemi iskolák tanestülete f. hó 20-án a városi kaszinóban sikerült műsoros estélyt rendezett. Az egész estélyen a komoly meghittség hangulata vonult végig párosulva a nemes célért hozott áldozat jól-és érzésével. A megnyitót mondó Sztankovics János igazgató az ész és szív által egyaránt szükségesnek parancsolt tanítói internátus megteremtéséről beszélt nagy szónoki készséggel. A következő számban ugyanúgy játszotta Hubay Jenő örökszép Cremonai hegedűsét Lóser László hozzásimuló zongorakíséretével Dr. Visnovszky Rezső tanfelügyelő a magyar „Grál legenda” verses feldolgozásának első énekét olvasta fel, röviden tájékoztatva a közönséget a magyar keresztény mondakörből kiragadott egész mű szerkesztéséről és tartalmáról. A felolvasott rész ígérte a nagy egész jövődől költszeti és tartalmi szépségének. Az ugyancsak általa írt „Cigány leány” irói kvalitását és tartalmi emelkedettségét, amely a Szemerei író szájába adott verses jelenetben éri el tetőfokát, sajnos helye szűke miatt nem tudunk eléggé foglalkozni, csak annyit jegyezzünk meg, hogy az egész szindarab Visnovszky nemes gondolkozását, tisztult erkölcsi érzékét s a szívén átszűr életfelfogását tükrözi vissza. A darabja is olyan mint a költeményei egyszerű, cikornymentől és mégis a hangulatok festései magukkal ragadnak igazsági lenyűgöznek. A szereplők közül első helyen említhet Mediczracszy Márta kitűnő Aglaja alakítását, Kaszpei Kálmán nemes páthosát, Nagy Anta jól fellogott nevezettségét, Kormóczy György jól játszott apátplebánosát és természetesen nem volt utolsó Rokfalusi Lajos pofaszakála és Fekete Gyula hálá: szolgál szerepe sem. Rákóczi zászlaja című melodramát Kormóczy szavalta, nagy átéréssel Sztankovics és Lozer kísérete mellett, amelybe bele-bele zokogott a színpad mögötti vegyeskar két régi magyar dala. Befejezésül Lozer László játszotta el Mendelssohn „Rondo Brillante” ját utólréhetetlen technikával.

Bányászgyűlés Salgótarjánban
A keresztényszocialista bányász és kohómunkások salgótarjáni csoportja 9-én az olvasóegylet helyiségében nagy taggyűlést tartott. A beteges fekvő csoportelnök Genge Vilmos helyett Genge Rudo elnököt. Megnyitó beszédében a szervezők fontosságára hívta fel a jelenlévő figyelmét. Utána Haffner Béla kerületi keresztényszocialista titkár ismertette a gazdasági helyzetet.

Vasas gyűlés. A salgótarjáni keresztényszocialista vas és fém munkások f. hó 10-én vasárnap d. u. 3 órakor a Sándor-féle vendéglő helyiségében tagtervezletet tartottak. Katona László csoportelnök megnyitó beszédében a munkásság helyzetéről, valamint a mozgalomról tartott beszámolót, majd Haffner Béla kerületi keresztényszocialista titkár ismertette az aktuális gazdasági kérdéseket. Több hozzászólás után Katona elnök a gyűlés beakasztotta.

Szakit a háború előtti lírával, melyhez, mint ő mondja „csak álkuccsal lehet hozzáférkőzni!” Szakit azzal a lírával, mely a „nyugatiastik” csoportja néven tette híressé és hirdette nevét. Új szint, új hangot hoz költészetünkbe, a nép lelkeinek színeit, a nép szívének hangját! Művészi tudatossággal kapcsolódik Petőfi örökbe s messze elkerüli a dekadens irányának árnyékát is.

Lantján csak átélt és átérzett szőlőket születtek meg, amelyeknek minden szála a magyar földbe gyökerezik. Az ő linájához nem kell álkuccsal, mindannyian megértjük s a magunk szívéhez tartozónak tudjuk.

Omaga is érzi, tudja, hogy új csillogást, előrebocsajtott őrszemként kell állania a költészet igaz-magyar csapásain: „Örkődök majd, bár tüzzel-vassal, sorompón tussal és fokossal, míg legényfiam s hajadon lányom kezére és fejére atyai áldásom adom...”

Óh, hol még az áldás, s mennyit kell addig verekni fokossal és tussal? S ő harcol is, önmagát acélozva „Isten kovácsaként.” Sokszor érzi bár, hogy cserben hagyják, hogy egyedül kell megvívnia harcát, de nem csügged, mert érzi, hogy vezérő csillaga, magyarsága örökös felette:

„Magányosan harcolok ideleln, nem is tudom mi történik velem, csak a te titkos távoli szemed bízta, mint árva csillagfényet!”
A közönség nemtörődősége is szívébe markol, sárhányónak, küszöbnek érzi

magát, akit a sok felreklámozott „nagyság” közt nem vesnek észre éppen azok, akiknek lantja énekelni vágy:

„Szomorú, szomorú sárhányónak lenni annál is szomorubb szegénynek születni; ajtó mellett állni, küszöbnek maradni, noha kint is, bent is, kint se bent se lakni.”
De bizakodik! Hiszi, hogy eljön az idő, mikor megéhezik a magyar közönség lelke a magyar dalra, amikor nem lesz kiverit kutya a magyar „Bodri”, s nem dédelgetett kedvenc a nyugatiaskodó dekadencia:

„Mit nyafog a selyempincis mikor kutyabaja sincs...
Egy szép asszony csókolgatja, — csak a Bodri kiverit kutya...
Favég-favég, vak-vak-vak, nekimegy a huroknak...”

Szomorú magyar poétasora. Petőfit is nekikergették a huroknak egy párszor, amíg karonülő selyempincis módjára dédelgettek idegen színekkel csillogó irókat. Reméljük, hogy elkövetkezik az idő, midőn megéri a közönség az idők lelkét s felkarolja az Erdélyhez hasonló új magyar irókat, akik talán addig kibírják az élet kálváriájának útját, mely előbb utóbb a hazaszeretben, egymást megbecsülésben megszülető Új Magyar-hazát hozza meg nekünk:

„... Kedves csillagom egymaga észak égnek meredek mozdulatlan sarkcsillaga, világ fényes kerékszege, rudvége, tetsző igaz ut mutató, engesztelő reménységűr. Haza. Hazal!”

CSEKÉSZET.

Liliomszentelés.

Gyöngyöző hajnali harmat csillogásában fürdik a „Dolinka” akácillatos sporttere, melyre mint egy óriási bazilika csarnokára, lágyan borul rá a tiszta ég kék azurkupolája. Isten e szép, bájos, szabad templomában fakadó, virágzó liliomsorok állnak és felemelt fejjel, dobogó szívvel várják selyem szirmuk kinyílását, megszentelését és megáldását.

A művészi feldiszipált fehér oltár égő gyertyái közül a „Magyarok Nagyszonyá”-nak barátságos képe boldog anyai mosollyal és napsugaras ölelő csókjaival köszönti az ő legkedvesebb zsenge virágait: a liliom lobogót szentelő cserkészfiukat.

Az izléses zöldgalyas diszkapuk „Isten hozott” felirata fogadja a zászlószentelésre már kora reggeli órákban is mindsűrűbben érkező különféle egyesületek zászlók alá sorakozott csapatjait, a m. kir. honvédség, a m. kir. csendőrség és a testvér cserkész alakulatok, valamint a „Leventék” festői, fegyelmzett megjelenését, a hatalmas, kb. 5-6 ezerre tehető ünneplő közönség bevonulását; kiknek figyelmes és kényelmes elhelyezéséről mintaszerűen sikerült a rendezőségnek gondoskodnia.

A megjelent nagyszámu előkelőségek közül a következők neveit sikerült feljegyeznünk: Baross József Nógrád vármegye alispánja, Zorkóczy Sámuel kormányfőtanácsos, központi műszaki igazgató és családja, titkárja: Dr. Perczel Géza kíséretében, Liphay B. Jenő kormányfőtanácsos, gyárigazgató és családja, titkárja: Reguly Árpád kíséretében, Róth Flóris bányaugyi főtanácsos, Paravicni Jenő alezredes, tisztikara kíséretében, Dr. Paczoly Zoltán, vármegyei főügyész, Dr. Förster Kálmán polgármester, Balhauer István főmérnök, helyettes igazgató, Wabrosch Béla főmérnök, Pántyk Árpád főmérnök és neje, Rameshofer Béla bányagondnok, Dr. Visnovszky Rezső tanfelügyelő, Dr. Pitta Lipót rendőrfőtanácsos és tisztikara, Elsner Gusztáv csendőrszázados és tisztikara, Kralovszky Imre bányaugazgató, Nagy Elemér bányagondnok, Stepanek Sándor állomásfőnök helyettes, Dr. Varga Kálmán ügyvéd, Dr. Zsembery Béla és Dr. Jaschih Sándor cserkészfőparancsnokok, Porázik György iskolai igazgató, Upponyi József, Szabó Dezső, Horváth László Glatz József lelkészek, Nagy Bertalan számvetető, Eisele Gusztáv mérnök, Dr. Farkas Béla ügyvéd, Schreiner Jenő bányafőgondnok, Szántay István m. rak-tárfőnök, lapszerkesztő, Kraft Aladár bá-

nyatisztviselő, Dorozsnyák Géza bankigazgató, Szöllősy Károly főgimnáziumi tanár, Vehovszky István ipartestületi elnök, Hunyár Adám iskolaigazgató, Benedek Béla és Janisch Tivadar cserkészparancsnokok, Kuster Lajos polg. isk. tanár, Sztankovics János iskolaigazgató, Lamy József m. v. ellenőr stb.

Különösen nagy örömet okozott és az ünnepek fényét emelte Zorkóczy Sámuel kormányfőtanácsos, a Rimamurány-Salgótarjáni Vasmű R. T. közrönti műszaki igazgatójának megjelenése, ki nagyfokú elfoglaltsága közepett is szakított időt arra, hogy közismert kulturális és szociális eszmék iránti meleg szeretetével, vállalatának legifjabb társadalmi szervezetét személyes megjelenésével is támogassa és további sikeres munkára hathatósan buzdítsa.

Pont fél tízkor kezdődött meg az ünnepi szent mise, mit Upponyi József hittanár pontifikált, két cserkész miniszter stilszerű aszisztenciájával. — A mise énekeit az acélgyári dalárda szívet remegtető „Magyar hiszekegy”-gyel nyitotta meg, mit a megjelent közönség megindult érzelmeikkel, álva hallgatott végig. Evangélium után történt a zászló felszentelése és megáldása, mit a miséző Upponyi József hittanár a töle megszokott ékesszólását tulszárnyaló és szívetemelő, hazafias beszéddel előzött meg, melyből kiragadjuk az alábbiakat:

Kedves Cserkészfiúk!

Azt az utasítást kaptam, hogy röviden beszéljek. — Hát cserkészfiúk vigyázzatok a szivetekre, mert azt én huzáros rajtaütéssel akarom elfoglalni!

Ne csukjátok le az ajtókat, mert olyan hat vágást mértek reátok s Botond buzogányával olyan rést ütök szivetekre, hogy beférjék rajta s ha egyszer bent vagyok, sántort vérek szivetekben gyönyörű eszméknek.

Ezen gyönyörű eszmék jecyei ott vannak a ti zászlótokon. Ezen jegyek szent stigmáit akarom szivetekre égetni, rástíni, hogy valahányszor feltűnik előttetek a zászló: — oly forró szívvel tekintetek reá, mint jegyes a mátkára, oly kedvvel, mint hancos a vezérre, oly áhívaltal, mint pap a szentségre.

Mit jelent ez a zöldszínű lobogó? Fájdalmasat! — Elvesztett a magas Tátra sudárfejesalankáival, elvesztett a Tátra s nemes ércet rejtő nyulványai, elvesztett arany Erdély havas halma, de megmaradt az öreg Mátra s lábánál elterülő, Duna-Tiszára önlő buzamezői. E sarjadt buzamező jelképezi a magyar haza serdülő ifjúságát.

Ebbe a féltett mezőségbe rejti a nemzet mindenét, ami neki drága, ami neki szent.

Cserkészfiúk, ti rátok bizza mindenekelőtt a kettős keresztet: az egyik az a kereszt melyen az Isten Fia halt meg, hogy üdvé innen legyen a világnak. Ha a pokol valamennyi ördöge törne reád,

hogy kicsavarja kezéből a keresztet és hitet a szívedből. — Cserkész légy résen, mert erre a keresztre s erre a hitre szükség van, hogy elbír a másikat. — E másik kereszt a te hazád keresztje.

A magyar nemzet martír nemzet: keresztre feszítve most is. Hited szerint is — hazafiságod szerint is vértanuk unokái vagytok. Cserkészfiúk ez a legszebb származás, de szent parancs is: legyetek mindkét keresztnek halálos szerelmesei.

Szent korona és magyar címer, A magyar állameszme és ezeréves nemzeti érzések szent szimbóluma; a magyar királyok glorióája; a magyar nemzet ezeréves örömeinek s fájdalmának frigy-szekerénye, a nemzet fiainak összekötő aranygyűrűje, a magyar aspirációk célkitűzése. Nem bizserg-e eréidben a vér, acélzsináid pattanva feszülnek-e cserkészfiu, ha lobogódon látod?!

Négyes folyam — hármás halom: ezért kell küzdened magyar ifju!

E küzdelem tiszta szívet és tiszta vért kíván, erre figyelmeztet a cserkész lilium. — A tiszta vér, a nemzetek erejének s nagyságának alapja. A paráznaság meggyalazza az emberben Isten képmását, megfertözi a fantáziát, eltoimpítja az elmét, megöli a jellemet, kiszárítja a csontokat, meggömbösi a gerincet. Szent önzerttel őrizd tehát lelked tisztaságát. — Magyar cserkészfiu csak az legyen, kinek lábdoobantásában a tettekészség energiája ragyog, kinek szemefénye tüzes és töretlen, kinek domboru melle friss erő zakatolásától líheg, kinek arca bársonyos a tiszta vér lüktetésétől s aki a romlatlanság acélerőnek villanásától szikrázik.

Cserkészfiúk! Hungária könnytől bágyadt szeme rajtatok függ. Ha nem lesztek tiszták a paráznaság sorvasztó bűneitől, selyem zászlótok saját szegylene tüzeben fog elégni.

A haza kívánja, követeli töletek, hogy erkölcsösek legyetek s munkával és szorgalommal töltsetek el ifjuságotk éveit, hogy a férfikorban nem politizálással, hanem előrangú munkával emeljétek a magyar ipar tekintélyét. A mi hazánk ipara álljon az első helyen. Erre figyelmeztessen az a négy betű, mely a nektek kenyeret adó, hirneves vállalatnak monogramjaként zászlótokra van kivarva. Erre figyelmeztet a cserkész közöntés is: „légy résen!”, „jó munkát!”

E zászlónak anyja, mint magyar asszony, képviselője az ideális magyar asszonyoknak: Hungáriának!

Hungária! E szó legyen előtted a munkatér, melynek megoldásáért vérel verejtékezz.

Hungária! E szó legyen varázsige, mely belőled szivesen dolgozó polgárt, békés anygalt, de majd ha kell rettenhetetlen szítyavítézt vált.

Hungária adja a kezetekbe a zászlót azzal a parancsal: — „mindent a hazáért!”

Ugy nézz a lobogóra, mint Hungária megtépett fátyolára, mint Isten két köztáblájára, mint valami szentségre, melynek látásától, ha élő vagy, halálra készen légy, ha halott vagy, új életre kelj, hogy megégyeszer meghalj a hazáért!

Cserkészfiúk! Ha majd az a Turul megelevenedik a rud végén s riadt vinyoggással összecsapja szárnyait, mert mennydörög a trianoni határon: — „legyetek résen s végezzetek jó munkát!”

Még a beszéd lelket lenyűgöző hatása alatt állunk, mikor felhangzott az acélgyári zenekar gyönyörű játéka Ursutz József karmester kiváló vezetésével, ki ez alkalomra a régi egyházi énekek legszebb darabjait — közte „Boldogszony Anyánk Régi nagy Pátronánk” kezdetű páratlan melódiájú éneket — válogattá össze nagy szakértelemmel.

A mise végétével az ev. ref. egyház részéről: Szabó Dezső lelkész ur magas nívójú lelkes beszéd kíséretében áldotta meg a zászlót; az ág. ev. egyház részéről Glatz József lelkész megindító fohasz és súlyos tartalmu szónoklat keretében adta áldását, az így már mind a három keresztény testvér egyház által szentelt és megáldott lengő zászlóra, mit az eddig tartó leventék a cserkészeknek ünnepélyesen átadtak, kik azt a zászlóanya: Liptay B. Jenőné ömlétsága elé vitték, ki megható szavakkal tette rá a turulos felszentelt zászlóra „Mindent a hazáért” felírású hóféhr selyem szallagját.

Sajnos, lapunk korlátolt terjedelme nem engedi meg, hogy úgy az egyházi férfiak remek szónoklataival, valamint a zászlószövegek beverésénél elhangzott gyönyörűbbnél-gyönyörűbb beszédekkel részletesen foglalkozzunk, melyeknek nemes tartalma és mély értelme azt hisszük örök megmarad úgy az ünneplő közönség, de elsősorban az ünneplő acélgyár 153. sz. „Mátra cserkészcsapata tagjainak romlatlan, fogékony és ifju lelkében.

A zászlószöveket a következők sorrendbe vették be: Róm. kath. egyház, nevében Upponyi József, Ag. ev. egyház nevében Pántyk Árpád, Református egyház nevében Szabó Dezső, A vármegyei közönsége nevében Baross József alispán, Az R.M.S.T. társulat nevében Zorkóczy Sámuel, Vezérigazgatósági tisztviselők nevében Dr. Perczel Géza, Csapatszervező testület. Liptay B. Jenő, A Magyar Cserkészszövetség nevében Dr. Zsembery Béla X. Cserkész kerület nevében Dr. Jaschik Sándor, Salgótarján város tanácsa és Dr. Förster Kálmán nevében Dr. Förster Kálmán, A m. kir. honvédség nevében Paravicni Jenő alezredes, Dr. Visnovszky Rezső, saját nevében, Ev. Nőegylet nevében Pántyk Árpádné, Mansz nevében Hochholzer Ernőné, Csendőrskola nevében Elsner Gusztáv, Acélgyári Tiszti Kaszinó nevében Wabrosch Béla, Egyesült Keresztény Nemzeti Liga nevében Balhauer István, Salgótarjáni Sport Egylet nevében Eisele Gusztáv, Acélgyári Olvasó Egylet nevében Malomhegyi Gyula, Acélgyári tantestület nevében Porázik György, Acélgyári Levente Egylet nevében Karatur Antal, Salgótarjáni Olvasókör és Özdí bányaugazgatóság nevében Rameshofer Béla, Róm. Kath. Olvasókör nevében Horváth László, Luther Szövetség nevében Fabinyi József, M. v. tisztikar nevében Stepanek Sándor, Salgótarjáni Kaszinó nevében Dr. Farkas Béla, Kárpát Egyesület nevében Roklasy Lajos, Főgimnáziumi tanárok és a „Karancs” cserkészcsapat nevében Szöllősy Károly, Polgári iskola nevében Prohászka Lajos, Bányatársulati tantestület nevében Hunyár Adám, All. iskola tantestülete nevében Sztankovics János, Salgótarjáni Takarékpénztár nevében Dorozsnyák Géza, Starjáni Bányatelepi Torna Club nevében Ujj István, Vadász-társaság nevében Kralovszky Imre, Salgótarjáni Ipartestület nevében Vehovszky István, Hangya szövetkezet nevében Szlivka Arnold, A „Munka” nevében Szántay István, 53. Jurisich cserkész csapat nevében Dénes Clarisse, 17. Szondy cserkészcsapat nevében Janisch Tivadar, 102. R. M.S.T. cserkészcsapat és a Bnadásdi Tiszti Kaszinó nevében Benedek Béla, 145. Sírly cserkészcsapat nevében Nagy Elemér, Bányatársulati tisztviselő nevében Schreiner Jenő főbányagondnok,

Táborúzi jelenet.

Ira: Róder Alfréd.

Előadók: a 153. „Mátra” cserkészcsapat zászlószentelési ünnepélyén, Salgótarjánban 1925. május 17-én.

(Este; lobogó táborúzi, körülötte sok cserkészfiu; dalolnak. Az ének utolsó hangjainál a fák sötétjéből hátulról közjük lép a tüz világába egy honfoglaláskorbeli magyar harcos. Sastollas sruv, szürke mente, kacagány, rövid csizma, kopja, iji, puzdra, nyilakkal, rövidnyelű buzogány. Haja két farkocsbán a halántéknál. A cserkészek csodálkoznak nézve rá. Percnyi csend, majd megszólal a harcos.)

Ijü vitézek, jövendő reménységei, ne nézzetek reám oly idegenül. Nem tudjátok, ki vagyok? Csele vitéz vagyok a Lehel seregéből, a halhatatlan magyar, aki Hadur parancsára minden 25 évben egyszer éjnek éjszakáján előszóllítottok a kárpáti vitézek nagy temetőjéből. Ilyenkor alszik a világ, a ti nagy kőházaitok mint börtönök rejtik az embereket, és én végig járom az országot, benézek az abla-

kokon, benézek az alvó emberek csukott szemén keresztül a lelkükbe és kereselek a magyarokat! Kereselek, hogy híven őrizték-e azt a kincset, amit Árpád, az én dicső fejedelmem szerzett nektek nehéz tusakban! Kereselek, hogy él-e még benetek Hadur lelke, a honszerző lélek, a harcok lelke, amelyektől rettegett a morva, bolgár és az avar, meg a vad besenyő? Eddig még mindig megnyugodva mentem vissza az én halottan alvó véreim közé. Tatárdulás, törökvés, labancármány pusztított bár az országban, de én látam, hogy a bujdosó, üldözött, vérző magyarokban magasán lobog a Hadur lelkének tüze és ez az örök tűz el fog sepreni minden hitvány cenket, aki vak merészséggel meri támadni Árpád örökét.

De ma? Mikor alkonyatok előszóllított a Lehel vezér hívó kürtje, megindultam a régen ismert uton a nagy síkság felé, amit a szöke Tisza vize mos. És minden lépésnél, amit tettem, lassabb lett a lábam, nehezebb a szívem, fáradtabb a karom! Ahová csak léptem, amerre csak néztem, mindenütt csak idegen szó, idegen nóta, csuf idegen vigadozás. A magyarok? Csüggedten, reménytelenül húzódtak vissza a falai közé, vagy lehadzva ősi nyelvüket, vigadtak a dorbezőlő

eselékkal. Mentem az éjben, hegyek és völgyek tüntek el saruiin alatt és csak nem akart magyar szó hangzani a fülemben. Akkor a Karancs ormán megálltam és nagy fennszóval felkiáltottam a csillagok felett lakó Hadurhoz:

„Hadur Isten, nézz le a Te szolgádra, besenyők nyila, avarok kopjája megtépte a testem, bolgár kard belémhasonított; de a lelkem ép maradt — kemény győzelmes lélek! — Hadur Isten, hová lett a magyarokból ez a lélek? Hadur nem felelt nekem, de a csillagos, csendes éjszakában áthangzott hozzám a ti dalotok. És abban a pillanatban el volt úzve a lelkemről a gonosz ármány! Közétek jöttem, ifju vitézek, akik kimenekültök a törpe falak közül a végtelen szabad világba. Közétek jöttem, hogy megmondjam nektek: itt a tüzben és a dalban Hadur lelke él, a kemény, győzelmes magyar lélek, a pusztító és teremtő őserő! Szi-tásokat és tüzet és harsogjátok a dalt; millió és millió elcsüggedt magyar szívet kell annak itt és arra észak és kelet felé dobogásba hozni! En most visszamegyek, vár a föld, vár az én nagy vezérem és mi halott vitézek várunk mindnyájan titeket győzelmes nagy virradatra . . .

Kárpátgyesületi kirándulás a Mátrába.

A „Sálgótarjáni Osztály” a pünkösdi ünnepeken (május 31 — jun. 1.) rendezi, a hivatalos turaprogramja 3-ik pontját képező mátrai kirándulását a Gályatetőre, Dr. Dornay Béla vezetésével. Uti program máj 31-én, pünkösdvasárnap: Indulás a főtéri állomásra reggel 4 órakor. Utirány: Nagybátonyig vasuton, innét kezdve gyalog Nagybátony község (213 m.) — Szorospatak völgye — Borostyánbérc nyerge (324 m.) — Bechegyalja — 751 m-es nyereg — Kiskalitis — Piskéstető (942 m.) — Nagy Galya (963 m.). Itt az „Egyetemiek” nagyszépen berendezett új turistamenedékházában ebéd (itt friss forrásvíz, bor sőt meleg ételek is kaphatók). D. u. kirándulás a menedékházból a Gálya-Csurgó forrásához és Magyarország legnagyobb síugróáncához stb. Társasjátékok. Vacsora és rögtönözött turista-ünnepség a menedékház kis és nagy éttermében. Meghálás a pompásan felszerelt menedékházban, hol 8 lakoszóban 58 kényelmes ágy és

25 tartalék fekvőhely várja a kirándulókat. Junius 1-én (pünkösdtől) d. e. séták és kirándulások a Mátra gyönyörű erdeibe; ebéd ismét a menedékházban, Utána vissza a vasúthoz a helyszínen megállapítandó utirány és időpont szerint és pedig vagy a Mátrabérc alatti forrás és a nagybátonyi szénbányatelep érintésével — Nagybátony vasúti állomásra, vagy pedig Agasvár érintésével Nagybátony vasúti állomásra. Innét hazatérés a 4 órai (érk. 5 óra 20 perc) vagy a 9 órai vonattal (érk. 10 óra 20 perc) Sálgótarjába, ami fölött a kiránduláson részt vevők többsége fog a helyszínen dönteni. Gyaloglás legfeljebb naponta 4–5 óra, nem számítva bele a Gályatető menedékházából tetszés szerint rendezendő sétákat. Élelmet ajánlatos hozni, bár a menedékház bérletjénél is kapható tej, vaj, tea, kávé, konzervek stb. és bor. Arcképes, 1925. évi turista-igazolvány okvetlen elhozandó! Könnyű hátizsák nagyon ajánlatos! Elnökség.

A zárlószentelésen résztvevő vendégcsapatok 150 kilométer légvonalú távolságból jöttek össze. Ez a kis adat beszédesen illusztrálja a cserkészcsapatok mozgékonyt és testvéri együttműködését.

Táborozás. Az acélgyári cserkészcsapat táborozási tervén a következő mozgó és állótáborozások szerepelnek az idei nyárra: két napos állótábor pünkösdkor a Gályatetőn; egy hetes nagy mozgó-tábor júliusban Wienben, ennek környékén és a Dunán; öt napos mozgó-tábor augusztusban Egerbe, Ózdra és az aggteleki cseppköbarlangba.

Dr. Zsembery Béla cserkészszövetségi kiküldött közlése szerint a csonka Magyarországon működő cserkészcsapatok száma 328; az összes cserkészek létszáma 35000; ugyanannyi, mint a Trianonban engedélyezett nemzeti hadsereg.

Apróságok a zárlószentelésről. Az ünnepélyre a katonaságon és a csendőrségen kívül 12 különböző egyesület vonult fel. — A diszponálás impozáns méreteit jellemzi, hogy az acélgyári zenekar háromszor játszotta végig teljesen a hatalmas Horthy-indulót, mire az utolsó csapat is elvonult előtte. — Az ünnepélyen hat amatőr fotográfus összesen negyven felvételt csinált. Ertesülésünk szerint a negyvenből huszont — nem sikerült.

„Erdei egyetem” nyílt meg Héderváron. Központi cserkésztestképző tábor, vagy mint egy cserkészember találon elnevezte, „erdei egyetem” nyílt meg e hó 8-án Héderváron, Khuen Héderváry Károly gróf főcserkész birtokán. Ezt a tábort abból a célból állította fel a Magyar Cserkész Szövetség, hogy a cserkésztesteknek alkalmuk legyen alapos kiképzésben részesülni mindabból a gyakorlati ismeretből, melyek a szabadban való élet, a cserkész-táborozás alkalmával nélkülözhetetlenek. Ennek a tábornak állandó jellege lesz, amennyiben az egész nyár folyamán fenn fog állni abban az erdőtől környezett, regényes völgyben, melyet a főcserkész becsátott a tábor céljaira. A most kezdődő tanfolyamokat Faragó Ede, a Cserkész Szövetség ügyvezető elnöke vezeti s azon 25 cserkésztest vesz részt az ország különböző részeiből. Az „erdei egyetem” Albrecht kir. herceg és Khuen-Héderváry Károly gróf főcserkész is meglátogatták.

Tavaszi cserkészjátékok a budai hegyekben. Május 10.-e érdekes napja volt a budapesti cserkészfiúknak. Cserkészjátékok voltak ezen a napon a budai hegyek között, melyeken több ezer cserkészfiú vett részt a különböző csapatokból. A játékok Budaörs és Budakeszi tájékán voltak s azokat Kiss József és Éri Emil vezették.

A társadalmi támogatja a cserkészmozgalmat. A Cserkész Nagytanács, mely a magyar társadalom száz vezető emberéből még a múlt évben alakult meg, Albrecht kir. herceg vezetésével eredményes munkát fejt ki a cserkészmozgalmat érdekében. A napokban megtartott végrehajtó-bizottsági ülésen főleg a mozgalom gazdasági ügyeivel foglalkoztak. A Nagytanács plenáris ülése május 25.-én lesz a parlamentben.

Egyik legmeghatóbb jelenete következett az ünnepélynek, mikor már a komoly méltósággal lobogó selyem zászló előtt cserkészeink fogadalmat tettek, hogy a szimbolizáló lilomhoz örökre hűek maradnak.

Röder Alfréd parancsnok megköszönő szép beszédével bezárta az ünnepélyt, mi után az acélgyári dalárda a Hymnuszt énekelte el a meghajtott zászlók előtt mely érzéssel, ezek tisztelgő felállása mellett.

A különféle csapatok festői diszponulása alatt jóleső öröm és meglepés töltötte el lelkünket, látva keresztény nemzetünk terjedésének ezt a fényes stációját, látva, hogy harcoló, jövőnkért küzdő csapataink zászlója ismét szaporodott eggyel, melynek lilomos szímbőlumát vígan lengeti a szél és amely alatt munkás ifjúságunk öntudatos fővel, tiszta szívvvel megy, a mi nagy ideálunk a: szabad, boldog, keresztény Magyarország felé!

A tényleg felejthetetlen szép ünnepélyt az acélgyári tiszti kaszinó dísztermében száz terítékű bankett követte, melyen az első pohárköszöntőt Baross József a kormányzóra, Zorkóczy Sámuel az alispánra, Róth Flóris a zászlóanyára, Dr. Varga Kálmán: Zorkóczy főtanácsosra, Dr. Paczoly Zoltán a cserkészszövetséget kiküldetőire, és Röder Alfrédra, Dr. Zsembery Béla a nemzeti hadsereg, Paravicini Jenő a magyar testvérszeretetre, Kuszter Lajos a magyar cserkészmozgalomra, Schreiner Jenő Liptay B. Jenőre, Róth Flóris a hölgyekre, Hochholzer Ernőné a cserkészekre, Szántay István a magyar anyákra és Röder Alfrédra, Kraft Aladár a magyar cserkészekre, Dr. Visnyovszky Rezső a lelkesekre és tanítószóra, Upponyi József Magyarország integritására, Liptay B. Jenő Róth Flórisra és Dr. Paczoly Zoltán a magyar nőkre.

A cserkésznap kiegészítését és méltó befejezését szolgálta délután 5 órakor az acélgyári olvasóegylet helyiségében rendezett és nagyszerűen sikerült „Cserkészdélután.” Az elég tágas kerthelyiség alig volt képes befogadni a résztvevő közönséget, kiknek soraiban ott láttuk a délelőtti ünnepélyen megjelent illusztris vendégek javarészét.

A bemutatott cserkészmutatványok bámulatos eredetisége, nem mindennapi ügyessége, szellemes ötletessége élénk meglepetést, viharos derűt kellett és a hálás publikum jól megérdemelt tapsal honorálta kedvencei szép produkcióit.

Rögtönzött kacagató cirkuszi előadások után nagyon hatásos, szentimentális tábortűz gyújtottak a beakonyult estében, mely mellett tábortűzi szórakozásaikat speciális cserkészjátékok kíséretében mutatták be, mikor egyszerre hirtelen megjelenik az öt magyar szelleme, egy életre kelt eleven párdúc bűvés Tonuzuba — Botár Gyula személyében, ki Hadur megbízásából a haza iránti kötelességre hívja fel cserkészeinket és hazaszeretetre buzdítja őket.

Ezzel az utolsó számmal be is fejeződött a minden tekintetben kiválóan sikerült cserkész nap programja. A közönség egy kellemesen eltöltött nap emlékeivel gazdagabban tért otthonába, szívbe zárva a mi szeretett lilomainkat, melyeknek élni, virulni kell; elhervadni, elpusztulni nem szabad! Ez lapunk hő kívánsága és midőn hasábjainkon ismét szeretettel köszöntjük őket, kívánjuk, hogy ne csak a Mátrán, hanem, ha eljön a nagy, a szent, a régvárt nap, — és reméljük hamar eljön — lobogjon kibontva a lilomos zászló magasabban... a Tátra csúcsein is!

Nagyon hiányos volna riportunk, ha e helyen meg nem emlékeznénk a acélgyári cserkészcsapat nagylelkű, nemes patrónusairól: Liptay B. Jenő kormányfőtanácsos, gyárigazgatóról és nejeiről, kiknek szerető és megértő támogatásával fejlődött a csapat oly formára, melyről az ünnepélyen megjelent bpesti cserkész központi főparancsnok is a legnagyobb elismeréssel nyilatkozott és legteljesebb megelégedésüknek adtak kifejezést. Továbbá lehetetlen a legnagyobb felejtés nélkül megemlékezni Röder Alfréd cserkészcsapatunk parancsnokáról és hűséges segítő társáról: Lander Emilről, kiknek önzetlen és fáradtságos munkája letörülhetetlen áldásos nyomokat fog hagyni az acélgyár jövő generációjának megfinomult lelkivilágában.

Szilvássy.

LEVENTE.

Céllövő verseny az Acélgyárban.

Az Acélgyári Levente Egyesület fővédnöke: Liptay B. Jenő, korm. főtanácsos, gyárigazgató lehetővé tette, hogy az egyesület résztvehetett az idén kiírt Orsz. Levente céllövő versenyen, melynek eredményéről most számolunk be.

Az Egyesület a célhoz illő alaposan készült hónapokig a versenyre, melyre 53. egyesület nevezett be.

Nemenz Rudolf százados, vezetőbíró; Kulifay Tibor, főhadnagy, Karattur Antal elnök s egy pár eszméinkért küzdő vendég jelenlétében folyt le a verseny. A csapatban 5 levente vehetett részt, 10—10 lövéssel. A távolság 50 lépés, a puskák: „Geco” miniatúr céllövő kurtály. A tábla 5 köre közül a legnagyobb 75 mm., a legkisebb 12 mm. sugárú.

A lövések a következő módon oszlottak meg: I. 10 találat 93 kör, II. 10 " 82 " III. 10 " 78 " IV. 10 " 74 " V. 8 " 68 "

összesen: 48 találat 395 kör.

Cserkész hírek.

Köszönetnyilvánítás. Zsárlószentelésünk alkalmából örömteljes meglepetésünkre oly számosan kerestek fel önkéntes adományokkal, hogy az egyes adományok névszerint történő nyugtázástól — ami eredeti szándékunk volt — megfe-

A versenyt megelőzően mindig a legjobb volt Polaneczki, aki a versenyen 10 helyett 8 találatot vitt a táblájára. Ezt azért fontos felemlíteni, mert ha a két hibás lövés közül csak az egyik érinti a külső kört, már díjat hoz az Egyesület. A harmadik helyezett ugyanis 49 találat, 362 körrel öt érmet nyert.

Igy került az Acélgyári Levente Egyesület a negyedik helyre 53 egyesület közül.

Első helyezett a M. áll. gépgyár, Második " a M. áll. gépgyár, Harmadik " a Hajdudorogi L. E. Ki kell emelnünk itt Jancsik János acélgyári leventét, aki egyéni versenyben is negyedik helyezett lett a csonkaország leventéi között. Szolnok megyét, mely sokat szenvedett a komárom idején, 29 egyesület képviselte, Nógrád megyét pedig 1 (egy). E két szám egymással állítva bizonyára gondolkodásra, majd cselekvésre bírja az illetékeseket.

Leventék! A fenti eredmény ne legyen ok a csüggedésre. Törjütek tovább az ugart, egyengessük, szélesítsük az utat s ha nem mi érjük el a kitűzött célt, az nem a mi lelkesedésünkön törik meg; elérik, akik utánunk, a kitaposott uton jönnek! Détéri.

lelő hely hiányában el kellett tekintenünk. Fogadják tehát ez uton mindazok, kik anyagilag is támogatásunkra siettek, minden cserkészfiú szívből fakadó halálját. A magyarok lstene áldja meg őket és adja vissza nekik ezerszeresen a magyar jövőndőért hozott áldozatot!

A 153. „Mátra” cserkészcsapat parancsnoksága.

Alapítványok a cserkészet javára. A Délmagyarországi Közművelődési Egyesület, Szeged és a Ganz és Társa Danubius r. t. 10—10 millió koronás alapítványokat tettek a cserkészet fejlesztésére. A fenti intézetek alapítványai révén a Magyar Cserkész Szövetség örökös tagjai lettek.

SPORT.

DVTK-SBTC 1-0 (1-0). Alosztálybajnok bányacsapatunk múlt vasárnap délután rekordszámú közönség előtt vívta meg a kerületi bajnokság első fordulójának döntő mérkőzését, mely — sajnos — reánézve vereséggel végződött. A nagy izgalmat és érdeklődést kiváltó mérkőzésről örömmel kell itt megállapítanunk, hogy olyanokat is volt alkalmunk a pályán látni, akik talán soha egy ily mérkőzést végignézni nem tartották érdemesnek. Az izgalom azonban csak akkor jutott legmagasabb fokára, midőn a meggypiros-fehér-inges, szíves legények, a diósgyőriek, kerültek 3 éven át vezető bajnokcsapata a pályára lépett; őket követték közönségünk tapsa mellett a fekete-fehér inges mieink, majd a metch kezdete. A kezdés irama valóságos gyönyörködtető látvány volt, melyből itélve minden reményünk meg volt arra, hogy a győzelem gyümölcsét a mieinknek fog sikerülni ezen izzó parázsból kikaparni. Különösen állt ez a 8.—10. percig. Ekkor azonban a diósgyőriek, kik ugy látszik eddig tapogatózva játszottak, mintegy frontot változtatva, a támadás szerepét vették át és rohamot roham után vezette, támadták a tarjáni kaput. Szép kombinációs, nagy rutinra valló játékok meg is hozta részükre a 15. percben az egyetlen és győztes gólt. Bányacsapatunk gyöngébb idegzetére vall, hogy ez egyetlen gól deprimalólag hatott reá, mivel az egész első és második féldél hátralevő részében egészségesen alig tudott fellejleszteni s ha mégis többször sikerült ellenfele kapuja előtt annak melegebb percek is szerzenie, azt vagy tulkombinálta, vagy elidegeskedte s ezt mondhatjuk annál is inkább, mivel 3—4 tiszta helyzetből legalább is egyenlíthetett volna; különösen áll ez a kis Vilezsára, aki egy üres kapu előtti labdát mellé helyezett. Dícsérhetőleg jók voltak közülük Tóth, Menich és Szemző, míg a többieknek, annak elismerése mellett, hogy a győzni-akarás odaadó játékokon félreismerehetetlen volt, azt kívánjuk, hogy a 31.-én, vasárnap, Diósgyőrről megvívandó és minden helyrehozható metchről régi formájukat csillogtatva, csorbát kiköszörölve, dicsőséggel jöjjenek haza. Nouveau.

Hiszek egy Istenben,
Hiszek egy Hazában,
Hiszek egy isteni örök igazságban,
Hiszek Magyarország feltámadásában

Amen.

Az acélgári dalárdáról

— Közli Wabrosch Béla. —

Az Acélgári Olvasóegylet folyó hó 9.-én este 8 óraker sajtó díszteremben tartotta meg az 1924. évi rendes közgyűlését. Wabrosch Béla elnöki megnyitójával kapcsolatban, röviden összefoglalva vázolta az egyelet múlt évi működését, melyet a jelenlévő tagok melyeséges figyelemmel hallgattak meg. A jelentésből kitétnék, hogy az olvasóegylet olyan kulturális munkát végez, amely a legnagyobb figyelmet és tiszteletet igényelheti. Gacza Miklós pénztáros jelentést tett az egyelet vagyoni állapotáról, melynek tudomásulvétele után a felmentvényeket a közgyűlés megadta. Janikovszky Dániel alelnök előterjeszti a jövő évi költség-előirányzatot, melyhez a közgyűlés egyhangulag hozzájárult. A választmány megválasztásánál Vicsolszky Rezső indítványára a közgyűlés a régi választmányt választja meg. Indítványok során Janikovszky Dániel alelnök indítványozza, hogy Wabrosch Béla elnök arcképét az egyelet az utókor számára festesse meg. Indítványának indokolásánál méltatja az elnök 25 éves elnöki munkájának tevékenységét s érdemeit, kéri a közgyűlést indítványának elfogadására. Majd Lipthay B. Jenő kormányfőtanácsos, gyárigazgató emelkedett szólásra és szép szavakban méltatva Wabrosch Béla érdemeit, úgymond, hogy negyedszázadon keresztül, fardaságot, nem ismerve, minden szabad idejét a munkás kultúra szolgálatának szentelte és 25 éves munkájával az egyelet hivatottsága magaslatára emelte. Az indítványt a közgyűlés óriási lelkesedéssel és viharos éljenzéssel egyhangulag elfogadta. Végül Wabrosch Béla megköszönte az irányában tanusított jóakaratot, ezzel a közgyűlést véget ért.

Tanítók világból. A Nóradvármezei Tanítóegylet, Salgótarjáni köré" 1925. évi május 28.-án délelőtt fél 9 óratól kezdődőleg tartja rendes közgyűlést Zagyvapálfalván, a bányatársulati tisztá kaszinó nagytermében, melyre a tagokat és tanúgy barátokat tisztelettel meghívjuk. Indulás a salgótarjáni, bányatársulati iroda előtt megálló villamossal, reggel 8 óraker. A közbead ára: 30.000 kor. Akik a közbeadén résztvenni óhajtanak, azok még május 28.-ig Perné Sándor zagyvapálfalvi bányai igazgatótanitónál jelentkezzenek. Jelentkezés kötelező. Tárgysorozat: 1. Elnöki megnyitő és jelentés. 2. A mult gyűlés jegyzőkönyvének felolvasása és hitelesítése. 3. Egyesületi ügyek. Előadó Sümeji Emil bányatársulati igazgató tanító. 4. Az iskolán kívüli népművelés, az új miniszteri rendelet szerint. Előadó Röder Alfréd acélgári tanító. 5. Jókai méltatása. Előadó Vadkerti Béla bányatársulati vezető-tanító. 6. A népiszkolai tanítás a „Levente századok" keretében. Előadó Nagy Béla acélgári tanító. 7. Népiszkolai „Levente század" gyakorlati bemutatása. 8. Indítványok. 9. A jövő évi közgyűlés helyének megállapítása. 10. Tagsági díjak beszedése.

Harc a munkanélküliség ellen. Addig, amíg a szociáldemokrata vezérek a parlamenten kívüli, passzivitásnak elnevezett semmittevéssel foglalkoznak, a keresztényszocialisták úgy a parlamentben, mint a társadalmi és gazdasági élet minden ágában, a mai nagy munkanélküliség enyhítésén fáradoznak nem üres kiabálással, hanem komoly gyakorlati munkával. A keresztényszocialista szakszervezetek központi vezérőbizottsága a legutóbbi ülésen elhatározta, hogy újabb nagy akciót kezdenek a munkanélküliség enyhítése érdekében. A központi határozat alapján a pécsi, egri, szombathelyi, győri, valamint a salgótarjáni kerületi titkárságok vezetői eljártak a hivatalos fórumok vezetőinél, akik kilitásba helyezték a közmunkák megindítását.

Az ország keresztény választóinak figyelmébe. A nemzetgyűlési képviselőválasztók 1926 évi névjegyzékét a fővárosban a központi városházán és az illetékes kerületi előjáróságokon, vidéken pedig a városházán, illetve község-házán május 16-tól június 14-ig reggel 8-tól déli 12 óráig naponként közszemlére teszik ki. Ezalatt a névjegyzékét bárki megtekintheti. A kimaradtak felszólalásait a központi választmányhoz címezve május 16—30-ig adják be annál a hatóságánál, ahol a névjegyzék ki van téve. Felszólalási joga annak is van bármely hiba miatt, aki a hibás névjegyzékbe fel van téve. Mivel a fővárosi választás alkalmából sok keresztény választó későn tapasztalta, hogy saját hibájából kimaradt a névjegyzékből, a keresztényszocialista párt főtítkársága felhív mindenkit, hogy tartsa erkölcsi kötelességének s szavazati

A hangulat ébrentartására 1913 nyarán is egy kirándulást rendeztünk. Jobbat és kellemesebbt nem tehetünk, minthogy elmentünk Parádra. Egy egész karaván indult velünk Tarjánból, elemőzsiával telt tarisznyakkal egy szép vasárnapon dalainkkal felvillanyoztuk hazánk egyik legcsébb furdőhelyének hálás közönségét.

Ugyanezen évben még Zólyom volt a soron és mi e kirándulásunkkal egy valóóságos missziót teljesítettünk. A zólyomi lemezgyár akkori igazgatója, tetől-talpig hazafi Terényi Lajos örömmel, tárt karokkal fogadott bennünket. A munkás-ság zöme, a derek tótjaink őszinte szívvel, lelkesedtek a magyar dalokért, a zenéért és szereplésünktől neki bátorodva ők is dalárdát és zenekart szerveztek és 1914 év tavaszán vissza is adták a látogatást és nagy örömeinkre igen kiváló teljesítményt mutattak be nekünk. De azóta nagyot fordult a világ és vele a mi sorsunk, az embernek szinte elfacsarodik a szíve ha látja, hogy Zólyomban ma már elnémult a magyar szó, nem hangzik fel a magyar dal, elcsendesedett a gyárban a kenyeret adó munka, kihalt a magyar kultúra. A zólyomi várbán a cseh beamterek ütötték fél tanyájukat, a városban ezerszámra lézengenek a zsebrákok és a hirdetté vált legionáriusok fészkeltek be magukat, hogy ott a még mindig hazafias érzelmű beszercebbányiak elfojtott szellemét teljesen elnyomják.

A zólyomiák látogatása után nemsokára 1914. nyarán azután kiűtött a világháború és dalárdistánk közül, dacára a gyári felmentéseknek, csaknem a fele bevonult. A háború után négyen vissza nem tértek többé, hős halottaink: Suhár Rezső, Chlebovecz Ferenc, Schmidt Antal és Kirner Gyözö, ők a nagy harc áldozatai lettek.

A háború végével nem tértek vissza a várva várt békés állapotok sem, sőt csak cetyán kezdődtek el a szenvedéseink még igazán, akkor kezdődött meg az a soha meg nem bocsájtható, érthetetlen kapkodás, mely vesztünket okozta.

Intelligenciánk teljes lethargiába süllyedt, hazafiaink kétségbeesésükben mintegy megbénulva, ölbe tett kézzel néztek a történendőket, a népboldogítók és a csöcselék pedig, mint a hullarablók estek neki elalélt nevezetünk évszázados lelki és anyagi kincseinek.

Feldultak mindent, eszközül felhasználták a helyzetével elégedetlen munkás népet és azokat félrevezetve, Istent, hazát, vallást, becsületet félredobva, kikiáltották a proletárdiktatúrát.

A vörös mámor kódében azután dalárdánk romjai közül egynehány összeállt és vagy százra felszaporodva, megalkották a proletár dalárdát.

Énekeltek ők, sőt énekeltek Kun Béla előtt az internacionálét, meg a mar-

seillaisét is, de nem volt köszönet benne, mert magának a mindenható Kun elvtársnak sem tetszett az énekük. „Nem elég forradalmi, nem így kell ezt énekelni, hem jól van" — mondotta és még elég kegyes volt, hogy oly simán intézte el őket.

És ha Kun Béla elvtársnak soha, de most az egyszer elég volt.

Ordítani, bögniök kellett volna, hogy visszhangja keljen hasból a gersli meg a tökének, amit a szociális jólét oly bőségesen juttatott nekik.

A dal azonban — nyugodtak lehetünk keresztény testvéreim — nem téri meg a proletárdiktatúrát, a dal csak a szívből, lélekből jöhet, a dal csak az igazat visszhangozza, a dal csak az igazakat lelkesítheti.

A szerelem, a haza, az Isten lehetnek a dal tárgyai, mert csak a magasztos, örökkévaló igaz, emberi érzelmekért és isteni igazságokért lehet hevülni és dalt ébreszteni.

Nem biába mondja a német: „Dort wo man singt, dort lass' Dich nieder, böse Menschen haben keine Lieder."

A kommunizmusnak nincsen dala, nincsen kulturája, csak borzalmai és igazságtalanságai vannak, amelyekért lelkesedni nem lehet.

Sokszor megfigyeltem a proletárdiktatúra alatt a vörös zászlók árnyékában, a tarjáni főtéren az elvtársak felvonult tömegeit, amint egykedvű pófával bámulták a vörös szónokok gesztusait. Örökké emlékeztetes marad előtem amint karjait kinyújtva hullámszerűen körülljártatták, azt mondván: Látjátok kedves elvtársaim, ezek a házak, földek mind a miénk, ez mind a miénk!!

A kedves elvtársak arcáról azonban le lehetett olvasni, hogy egyse hitte el nekik, sőt meg vagyok gyözödvé meg az üznetlen szónok elvtárs is többre becsülte a kék pénzt, mint a fehéret.

A proletárdiktatúrán is végre tulesünk és a kedélyek nyugodtabbak lettek.

A kijózanodás, a társadalmi hurok áhangelőssé lassan de biztosan megy előre és mindjobban közelünk a keresztény eszmék megvalósításához, — ami feltétlen be fog, mert be kell következnie.

Ami dalárdánk áhangelőssége is könnyen ment, mert hisz a forradalom befolyása által támadt kis diszonancia nem volt oly mély, hogy a lellek harmóniáját hamarosan ki ne tudta volna egyenliteni.

Dalárdánkban már 1920-ban újból összevordítottuk és hazafias lélekkel énekeltek a Hiszekegyet és a mi lélekemelő Hymnusunkat, Isten áldd meg a magyart."

A dalárda új korszakáról az ország dalverseny előkészületeiről, — egy kis szünetet tartva — egy-két hét múlva folytatnom közlésemet.

jog iránti utánjárás. Felhívjuk a vidék vezető embereit, papokat, tanítókat, az intelligenciát, figyelemzessék a keresztény választókat politikai jogaik megvédésére.

Meghívó. Mindazon egyéneket, akik annak idején „A Munka" lapvállalat részére részvényt jegyeztek és annak befizetéséről elismervényvel bírónak folyó évi június hó 5-én pénteken d. u. 6 óraker a városháztanácsstermben gyűlésre hívja meg a megválasztott igazgatóság. Tárgysorozat: Jelentés az eddigi működéséről. Javaslat a lapvállalat anyagi ügyeinek rendezéséről. Figyelemzetés: A gyűlés a résztvevők számára való tekintet nélkül határozatképes. Relatív többség dönt. Csak elismervény tulajdonosok vehetnek részt. Vezérőbizottság.

Vármegyénk szerepe a népiszkolákban. A Salgótarjáni Köszénbánya Részvénytársulati ösztánitósága a mult hó 25-én Baglyasaján tartott gyűlésén foglalkozott azzal a kérdéssel, hogy Nógrád megye földrajzának tanítására szerkesztett tankönyvek, mily mértékben biztosíjják a szülőföld és a lakóhely iránti ragaszkodást és szeretetet. A rendkívül érdekes problémát Vadkerthy Béla, vizválasztói bányatársulati vezetőtanító lapunk munkatársa ismertette. A palócöld szépségét és romantikáját, történetét és irodalmát, iparát és kereskedelmét, gazdaságát és kulturáját, kell hirdetni szélesebb mértékben irredanta szívvel és lélekkel minden kézikönyvnek, mely a geografia horizontja

felé viszi az apró palócokat. A szülőföld a hazaszeretet anyja. Ha az a táj, amelyen élünk, azok az emberek, akik körülöttünk vannak, még a tankönyvek fehér lapjairól is mosolyognak felénk, akkor kifejeződik újra a sovén, a turán, szittyia zománc s a sziveket a hazaszeretet őszinte érzése fűzi majd egybe. A vármegye földrajza necsak dióhéjba szorított hivatalos jellegű leíró geografia legyen tehát patakok, hegyek, falvak pusztá, holt emlegetése, hanem ezeknek kaleidoszkopszerű színes változatában, a megye története etnografiája, mende-mondáinak és költészetének változatos albuma. A népiszkola harmadik osztályától kezdve taníjják a földrajzt s egy évet át a VKM. a szűkebb haza megismerésére. Ez pedig kevés. A vármegyék földrajza legyen a gyermek szívéhez, értelmehez leegyszerűsített monografia és képeskönyv, akkor szívesen őrzi az iskolán túl is. Ugy tudjuk, hogy Vadkerthy Béla a legújabb VKM. intenciók szerint törekszik egy megyei földrajzknönyt összeállítani, melyben választason tömörülne Nógrád megye földrajza, története és etnografiája.

Értesítés. Salgótarjáni Köszénbánya r.t. engedélyt ad a város és környék lakosságának, hogy minden héten kedden és pénteken d. e. erdeinkben lát szedhesen. Aki erre igényt tart, forduljon közvetlenül az erdőszeti irodához Ináson, hol csekély ellenszolgáltatás ellenében egy óra szóló faszedési bérlet kap,

Az általam kijátszott matyó asztaltfutót Szabó Lajos tanító Rózsaszentmárton nyerte. Felkérem, hogy a tárgyátvétel végett nálam jelentkeztek. Nékám Ervin.

Az összes

Praktikus háziasszonyoknak a „valódi Frönck" hoz való hajlandósága abban leli magyarázatát, hogy a „valódi Frönck" a legjobb, legizletesebb és a legértelmesebb kávépótlék!

*) A kávédaráltoval mint védjegy.

Kisterenyei állami elemi iskola május 2-án és 3-án a megszokottnál figyelemreméltóbb, élvezetes előadást rendezett kis növendékeivel s a helybeli polgáristé: közreműködésével. — Tóth békés József I. o. elemista elsőosztályún konferált: lakk-klak-frakkos kis alakja ajánlotta színjátzó kis társait. „Rozmarin mesejáték", „Erzsébetteri verebek", „Erdő mellett, avagy a Bakony haramiája" tanulmányos epizód a cserkész táborozásból, „Szép vagy Magyarország" előkép. Ezek voltak az előadás egyenlő mértékben kitűnően sikerült számai, amelyek részben erkölcsi, részben irredanta érzelmeket ébresztettek az iskolások és hallgatók lelkében. Az előadás technikai sikerét nagyban elősegítette Lénárd Károly chorintelepi bányaigazgató, aki erre az alkalomra villanyvilágítást rendeztetett be az iskolába. Az iskola tanítónő: Méder Terus és Emmus, Szerémyné, Navora Sári, Molnár Margit és Csélnyi Szilárdia, valamint Wohaner Géza osztálytanító olyan gyönyörű sikert értek el, hogy szinte irigylhetné őket az ember Kisterenyétől. — Boldog lehet Kisterenye, hogy a sarjádó nemzedék — ez a feltett buzamező — ilyen ambiciózus lelkekre van bízva! Mint az anyagi világunk erő- és életforrása: a Nap megelvenitette és szikrázó sugaraival színes szürmu virágokkal díszítette az ugart — úgy illette meg a tanítónők lelke is az iskolás gyermekeket s az ügyetlenkék kecsesek, a bátortalanok hangosak, a szórtalanok beszédesek, az elevenek szoborra, a komorak vidám dalosokká, sőt kacagásra csiklandozó mulattatók lettek. A helybeliek, amint láttuk, nem igen érdeklődtek saját tanítóik munkája, kis gyermekeik bájos szereplése iránt. Lehet, hogy nagyon álmosak voltak: oszt ledültek alunnyi.

Nyilttér.*

Felkérem az összes salgótarjáni kereskedőket és vendégfogadókat, hogy ferjemnek Nemezz Józsefnek semmiféle italt és hitelt ne nyujtsanak, mert felelőséget nem vállalok.

Nemezz Józsefné
Salgótarján

*) E rovatban közlöttekért nem vállal felelőséget a Szerk.

Az előkelő társadalom és művészvilág **Földes**

„Margit Crème"-t használ

Nedves és száraz —
hideg és meleg időben —

Földes „Margit Crème"
a legjobb arc és kézápoló

Angol, francia, német, amerikai előkelő hölgyek és művészek hasznájják a

Földes „Margit Crème"-t

Kapható minden gyógyszerár, drogéria és illatszertárban.

Minden takarékos asz-
szony ezt vegye,
Kávéjába ezt tegye!

Minden doboz sarkában Valogatott 1-5
pörkölt szemeskávé van! cikóriából
(Kilogrammonként kb. 8000 korona értékű.) készült.

ZSOLDOS

magántanfolyam

Budapest, VII. Dohány uca 84 szám. —
Telefon: J. 124-47.

A legjobb sikerrel készít elő középiskolai
magánvizsgákra, érettségire vidékieket is.

Részletfizetési kedvezmény.

Teljes anyagi felelősség.

Kereskedőknek

szájjal és gázzal felfújható amerikai

léggömbök

gázpalackok töltéshez bizományba
10 napi elszámolásra **vidékre is**
szállít gyári áron. — Az ország
legelső beszerzési forrása: —

THERAPIA

Budapest, Nagymező-u. 14. Telef.: 120-43
Felirásos reklamballonokat azonnal szállitunk. Vidéki képviselők kerestetnek. 1-3

WALTER magántanfolyam

Budapest, VIII. Rákóczi-ut 51.

Előkészít középiskolai összevont ma-
gánvizsgákra, érettségire vidékieket
is. Tisztviselőknek nagy kedvezmény

1-8

Hirdessünk

a „Munka”

politikai hetilapban.

MUNKA nyomda

SALGÓTARJÁN
TELEFON: 58 SZÁM.

BARMIELE NYOMTATVANYOK
SZOLID ÁRAKON, IZLE-
SESEN RÉSZTELNEK.

KÖNYVKÖTÉSEKET MO DERN
KINTTELLEN ARÁNYOZVA
IS ÉSZKÖZLNEK

Tokajhogyaljai sajáttermesű

boraimat

kisebbs tételekben is kiárusítom. —

Dorosnyák Géza

Vasut uca 51 sz.

Eladó 1 ház, mely áll 2 szoba,
konyha és mellékhelyiségekből, azonnal
beköltözhető. Cim: Somlyó utca 387 sz.
alatt.

Tanuló varróleány felvétetik, ugyan-
ott külön szabászat is tanulható Wittine
Pálné Baglyasalja. Új kolónia, közvetlen
a pálfalvai villamos megállóánál. 2.

Egy darab új alig használt gyalu-
pad jutányos áron eladó. Megtekinthető
Herczeg József fűszer és csemege üzleté-
ben Nagybatony.

Nyomatott „A Munka” könyvnyomdában Salgótarján. — Tulajd: Végh Kálmán.

Salgótarján rt. város polgármesteri hivatala.
3711/1925. sz.

Hirdetmény.

A budapesti kereskedelmi és ipar-
kamara kültárgainak megbízatása 1924. év
július hó 6-va lejárván az 1868. év VI. t.
c. 5. §-a értelmében választandó kamarai
kültárgok megválasztásának határnapja

1925. június 10-re (szerdára) tüzetett ki.
Erről a választásra jogosított ipar-
osokat és kereskedőket azzal értesitem,
hogy a választásra vonatkozó a választók
kellő tájékoztatását magában foglaló rész-
letes hirdetmény a városházán, az ipar-
testület és az Onke hivatalos helyiségé-
ben vannak kifüggesztve.

Salgótarján, 1925. május 8.

Koós Mihály s. k.

főjegyző.

1-3

Nógrád és Hont közigazgatásilag egye-
lőre egyesített vármegyék központi vá-
lasztmánya.
225/1925. kép. szám.

Hirdetmény.

Nógrád és Hont közigazgatásilag
egyelőre egyesített vármegyék területén
a nemzetgyűlési képviselőválasztásokról
szóló 2200/1922. M. E. számú kormány-
rendelet értelmében a központi választ-
mány által elkészített ideiglenes választói
névjegyzékek minden szavazókörben köz-
szemlére lesznek kitéve 1925. évi május
hó 16. napjától 1925. évi június hó 14.
napjáig bezárólag. Ugyanezen idő alatt
a választókerületek székhelyeit képező Sal-
gótarján és Balassagyarmat r. t. városok-
ban, Szécsény és Szirák nagyközsége-
ben, Rétság, Drégelypalánk községekben
és Nagymaros nagyközségben a (város)
község-házán közszemlére lesznek kitéve a
választókerületbe tartozó összes községek
ideiglenes választói névjegyzékai is.

A megjelölt napokon a községi (vá-
rosi) előjáróság egyik tagjának jelenléte-
ben délelőtt 8 óratól 12 óráig a névjegy-
zékét bárki megtekintheti.

Azok, akik a névjegyzék ellen a
2200/1922. M. E. sz. kormányrendelet 38.
§-a értelmében felszólámlással élni joga-
sultak, felszólámlásukat 1925. évi május
hó 16. napjától ugyanezen hónap 30-ik
napjáig bezárólag, a községi (városi) elő-
járóságnál írásban benyújthatják. A be-
nyújtott felszólámlások benyújtásuktól
kezdve 1925. évi június hó 14. napjáig
bezárólag a községi előjáróságoknál
ugyanacsak közszemlére lesznek kitéve és
azokra június hó 14. napjáig ugyancsak
az előjáróságoknál írásbeli észrevételek
nyújthatók be.

Június hó 15-én Salgótarján és Ba-
lassagyarmat r. t. városok polgármesterei,
valamint a községi és körjegyzők az ide-
iglenes névjegyzékeket a kihagyottak és
elutasítottak névjegyzékével az ellenünk
benyújtott felszólámlásokkal és észrevé-
telekkel, továbbá a felszólámlások iktató-
könyvével együtt közvetlenül küldőnc
utján a vármegye alispánjához betejesztek.

Figyelmeztetem a közönséget, hogy
amely ideiglenes névjegyzék összeállításá-
na a központi választmány egyeseket a
névjegyzékből kihagyott, az ilyen névjegyzék-
hez a kihagyottak névjegyzéke
szintén mellékelve van.

Balassagyarmat, 1925. április hó 30.

Baross s. k.,

alispán

a központi választmány elnöke.

A salgótarjáni kir. járásbíróóság mint tkvi
hatóság.

159/1925. tkv. szám.

Hirdetmény.

Baglyasalja községre nézve az 1892.
XXIX. tc. értelmében a tényleges birto-
kosok tulajdonjogának a telekjegyzőköny-
vek való bejegyzése és tkvt bejegyzé-
sége helyesbítése iránti eljárás befejeztet-
vén, ez azzal a felállításra tétetik közzé:

1.) hogy mindazok, kik az 1886.

XXIX. tc. 15. és 17. §-ai alapján — ide-
értve a §-nak az 1889. XXXVIII. tc. 5.
és 6. §-aiban és az 1891. XVI. tc. 15. §.
pontjában foglalt kiegészítéseit is s vala-
mint az 1889. XXXVIII. tc. 7. §. és az
1891. XVI. tc. 15. §. b.) pontja alapján
eszközölt bejegyzések, ugy az 1886. XXIX.
tc. 21. §. alapján történt törlesek érvény-
telenségüket kimutathatják, e végből törle-
si kerestetüket hat hónap alatt, vagyis az
1925. évi november hó 30 napjáig kizá-

rolag a tkvi. hatósághoz nyújtsák be, mert
az ezen meg nem hosszabbítható záros
határidő eltelté után indított törleési kere-
set annak a harmadik személynak, aki
időközben nyilvankönyvi jogot szerzett
hátrányára nem szolgálhat;

2.) hogy mindazok, akik az 1886.
XXIX. tc. 16. és 18. §-ainak eseteiben,
ideértve az utóbbi §-nak az 1889. XXXVIII.
tc. 5. és 6. §-iban foglalt kiegészítéseit
és a tényleges birtosok tulajdonjogának
bejegyzése ellenében ellentmondással élni
kívánnak, írásbeli ellentmondásokkal hat
hónap alatt, vagyis 1925. évi november
hó 30 napjáig bezárólag a tkvi. hatóság-
hoz benyújtsák, mert ezen meg nem
hosszabbítható záros határidő letelte után
ellentmondásuk többé figyelembe vétetni
nem fog;

3.) hogy mindazok, akik az 1. és 2.
pontban körülírt eseteken kívül az eljárás
és az ennek folyamán történt bejegyzés
által előbb nyert nyilvankönyvi jogai-
ka, bármily irányban sértné vélik, ideértve
azokat is, akik a tulajdonjog arányának
az 1889. XXXVIII. tc. 16. §. alapján tört-
ént bejegyzése sérelmesnek találják, e
tekintetben felszólalásukat tartalmazó kér-
vényüket a tkvi. hatósághoz hat hónap
alatt, vagyis 1925. évi november hó 30
napjáig bezárólag nyújtsák be, mert ezen
meg nem hosszabbítható záros határidő
eltelté után az említett bejegyzéseket csak
a törvény rendes útján és csak az idő-
közben nyilvankönyvi jogokat szerzett
harmadik személyek jogainak sérelme nél-
kül támadják meg.

Egyuttal figyelemztetnek azok a fe-
lek, akik kiküldöttek eredeti okiratokat
adtak át, vagy amennyiben azokhoz egy-
szersmind egyszerű másolatokat is csatol-
tak, vagy ilyeneket pótlólag benyújtának,
az eredetieket a telekkönyvi hatóságnál
átvehetik.

Salgótarján, 1925. május hó 12-én.

Zelenka, s. k. kir. járásbíróági elnök.

A kiadvény hiteleül:

Csomor

telekkönyvvezető.

3080/1925. szám.

Hirdetmény

A város képviselőtestülete 76/1925.
kgy. sz. határozatával elrendelte a város
tulajdonát képező kislakások eladását.
Ezen kislakások akár épületenként,
akár lakásonként is megvehetőek.

Felhívom ennelfogva a venni szán-
dókozókot, hogy ajánlatukat a vételi fel-
tétel megjelölésével a város polgármes-
terénél 1925. július 1-ig adják be.
Salgótarján, 1925. május 19.

dr. Förster Kálmán
polgármester.

M. kir. honv. miniszter.

40027/el./9. 1925. sz.

Felhívás.

**Feltételek a m. kir. honvéd alt-
tisztképző és nevelőintézetbe.**

A 4. évfolyamos jutasi m. kir. alt-
tisztképző és nevelőintézet I. évfolyamá-
ban folyó évi szeptember hó 1-ével 154
teljesen díjmentes és teljesen ingyenes el-
látást nyújtó államköltséges hely fog be-
töltetni.

Pályázhat minden magyar állampol-
gár ki 14 életévét már betöltötte, de 18
életévét még nem haladta túl s legalább
6 elemi osztályt, vagy a középiskola I.
osztályát elvégezte.

Pályázati határidő: folyó évi július 31.

Bővebb felvilágosítást a „Pályázati
hirdetmény nyujt, mely a „Honvédségi
Közlöny” és a „Budapesti Közlöny”-ben
teljártalmulag közöltetik, az alispáni és a
főszolgabírói valamint polgármesteri (vá-
rosi, előjárósági) hivatalokban betekint-
hető és jutasi m. kir. altisztképző ne-
velőintézet parancsmóságánál díjtalanul
póstan küldve pedig a portó költségek
előzetes beküldés mellett kapható.

Ujságírók Almanachja. A Ma-
gyarországi Ujságírók Egyesülete elhatá-
rozta, hogy ezidén ismét kiadja Alma-
nachját, amely azelőtt évente mindenkor
a magyar könyvpiac eseménye volt. Az
utolsó Almanach 1917-ben jelent meg,
mikor is az Ujságírók Egyesülete jubileum-
ot ült. Az idei Almanach összeállítását
a könyvpiacra és annak megteremtésében
Szöllösi Zsigmond szerkesztő vezetésével
a magyar író és ujságíró világ legkiválóbb
representánsai vesznek részt.